
KRÓNIKA

MEGJELENT

A JUGOSZLÁVIAI MAGYAR IRODALMI LEXIKON – Gerold László *Jugoszláviai magyar irodalmi lexikon*ának első bemutatóját február 23-án tartották a Forum Könyvkiadóban. Az esten Bordás Győző főszerkesztő, majd a két recenzens, Bori Imre és Bányai János méltatta a vajdasági magyar könyvkiadás eddigi egyik legnagyobb vállalkozását. Február 26-án Szabadkán a Népkör vendége volt a szerző. Március 5-én a zentai könyvtár, 8-án Budapesten a Custos-Zöld könyvkereskedés volt a lexikonbemutató színhelye. Március 12-én Nagybecskerekben, a Madách termében, 16-án pedig a becsei könyvtárban ismerkedhetett meg a közönség a *Jugoszláviai magyar irodalmi lexikon*nal és szerzőjével.

SZATHMÁRI ISTVÁN LEGÚJABB NOVELLÁSKÖTETE – Szathmári István ötödik, *A város és a kurdok* című novelláskötete Budapesten jelent meg. Szabadkai bemutatója a Danilo Kiš könyvesházban volt március 6-án. Az új kötetet Hózsa Éva méltatta.

DÍJAK

JÓZSEF ATTILA-DÍJ – Bányai János és Ladik Katalin József Attila-díjat kapott, melyet Rockenbauer Zoltán, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium minisztere adott át március 15-e alkalmából Budapesten, az Iparművészeti Múzeumban megtartott ünnepségen.

BODROGVÁRI-DÍJ – Lovas Ildikó *Meztelenül a történetben* című regényéért, Boško Krstić *Vodolija* (Vízöntő) című könyvéért, Ana Bukvić Ivković festő pedig a Képzőművészeti Találkozóban megrendezett kiállításáért vehette át a Bodrogvárdíjat február 22-én. Különdíjban részesült Olga Kovačev Ninkov művészettörténész a Városi Múzeumban a múlt évben szervezett négy nagyszabású kiállításért, Siflis Zoltán rendező az *Ahol nincs jövő, ott nincs haza?!* című dokumentumfilmjéért és Smiljan Njagu! a helyi tévében sugárzott *Subotica, moj grad* (Városom, Szabadka) című sorozatáért.

RENDEZVÉNYEK

VAJDASÁGI MAGYAR KULTURÁLIS NAPOK – A Vajdasági Magyar

Kulturális Napok nyitóprogramja március 6-án volt a budapesti Thália Színházban. A műsor gerincét az *Örökségünk, kupuszinai lakodalom* című népdal-néptánc-népmesemondó produkció képezte. Március 7-én a Művész moziban Bicskei Zoltán rendező mutatkozott be *Nagyapáti Kukac Péter mennybemenetele* című játékfilmjével, és Siflis Zoltán *Háborús reflexiók* című, négy dokumentumfilmet tartalmazó csomagjával. Szintén március 7-én, a Mikroszkóp Színpadon az újvidéki Telepi Rádió politikai kabaréja volt hallható *Honfogó* címmel, Heinermann Péter, Klemm József és Léphaft Pál programjával, valamint a *Falhoz, magyar* című karikatúrákiállítás volt megtekinthető, Léphaft Pál és Szalai Attila műveiből válogatva, Balázs Attila nyitóbeszédével. A budapesti bábszínházban 7-én Szabó Palócz Attila *Mátyás király bolondja* című darabjával vendégszerepelt a szabadkai Gyermekszínház. Ugyanitt volt látható Cervantes *Don Quijoté-ja* Csizmadia Tibor rendezésében március 8-án, s ugyanezen a napon a Thália Színházban a Sziveri János művei alapján készített *Szelídítések*et tekinthette meg a közönség Mezei Kinga rendezésében, a Tivoli Színházban pedig az *Én Karády*m Krizsán Szilvia előadásában volt látható. Március 8-án mutatták be Gerold László *Jugoszláviai magyar irodalmi lexikonát* a Custos-Zöld könyvesházban. A könyvet Toldi Éva, Bordás Győző méltatta, és a szerző beszélt az érdeklődőknek és a sajtó képviselőinek. Március 9-én az Új Színházban László Sándor rendezésében Nyikolaj Erdman *Az öngyilkos* című darabja volt műsoron, a Thália Színház új stúdiójában pedig Sławomir Mrożek *Emigránsok*ja, Hernyák György és László Sándor kivitelezésében. Weöres Sándor Verebes Ernő által megzenésített *Holdbéli csónakosa* Hernyák György rendezésében március 10-én volt megtekinthető a Thália Színházban. A szabadkai

Népszínház és a szabadkai Kosztolányi Színház előadása, a *Közellenség* március 11-én volt látható a Thália Színházban, 12-én pedig Dejan Dukovszki *A jó anyját annak, aki kezdte...* *avagy a fekete disznó* című előadása került bemutatásra Urbán András rendezésében. Schwajda György *Szerelemsikolyát egy felvonásban* és Péter Ferenc *Himnuszát* 12-én mutatták be az Új Színház stúdiószínpadán. A csantavéri Musica Viva kamarakórus koncertje 11-én volt a kőbányai Szent László római katolikus plébániatemplomban. Március 13-án a Petőfi Csarnokban Hernyák György táncjátéka, az *Idők tánca* volt műsoron, amelyvel lezárult a Vajdasági Magyar Kulturális Napok rendezvénytársaság sorozata.

1848 EMLÉKEZETE – 1848 emlékezete címmel szervezett ünnepi műsort az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszéke március 12-én, melyen Bányai János tanszékvezető mondott ünnepi beszédet. A Tanszék hagyományosnak mondható ünnepén ez alkalommal is az elsőéves hallgatók mutatkoztak be, valamint Klemm Katalin és a Guzsalyas énekcsoport negyvennyolcas népdalokat adott elő.

HERCEG JÁNOS-EMLÉKNAP – A Herceg János-emléknapot március 3-án tartották meg a szabadkai Városi Könyvtárban *Esztétikai érték – etikai érték: nemzeti kultúránk, irodalmunk kisebbségi körülmények között* címmel. Magyarországról jelen volt Pomogáts Béla, a Magyar Írószövetség elnöke, Döbrentei Kornél magyarországi író, publicista és Szűts Zoltán, a *Vigilia* folyóirat munkatársa. A vajdasági alkotók közül Bosnyák István, Németh István, Hódi Sándor, Végel László, Vicei Károly, Csorba Béla, Tari István, Bogdán József, Gubás Jenő, Deák Ferenc, Dudás Károly, Fekete J. József, B. Foky István és Vajda Gábor tartott előadást.

PODOLSZKI-EMLEKNAP – Az idei Podolszki-emléknep keretén belül megkoszorúzták Podolszki József emléktábláját. Ezt követően Bogdán József költészetének bemutatására került sor a feketicsi versmondók közreműködésével. Este a feketicsi és Feketicsről elszármazott zenészek komolyzenei koncertjét hallgathatták meg a jelenlevők. Ezután a publicisztikai pályázat értékelése és az eredményhirdetés következett. A Gobby Fehér Gyula, Kontra Ferenc és Dudás Károly összetételű bírálóbizottság döntése szerint az első díjat Sáfrány Attila, a másodikat Tóth Livia érdemelte ki, a harmadik díjat pedig Nagy Farkas Dudás Erika és Szabó Palócz Attila kapták.

A MAGYAR NYELV HETE – A Vajdasági Magyar Nyelvművelő Egyesület március 19-én szervezte meg *A magyar nyelv hete a Vajdaságban* elnevezésű rendezvényét. A munkajellegű megnyitóra március 21-én, a Forum-ház kistermében került sor. Papp György: A magyar nyelvhasználat környezeti mintái, Molnár Csikós László: Nagyaink idegen szavai, Csáky Sörös Piroska: Nosztalgikus gondolatok az olvasás éve kapcsán, Lánicz Irén: A társalgás elvei és szabályai címen tartotta meg előadását. A tudományos ülésszak mellett vetélkedők, pályázatok, könyvismertetések, valamint szervezési kérdések szerepeltek műsoron.

ÚJ FOLYÓIRAT

VÁRUCCA MŰHELY – A 2001. év januárjában jelent meg a *VárUcca műhely* című irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat Veszprémben. A lap főszerkesztője Fenyvesi Ottó. Az eddig megjelent, egyetlen számban (többek közt) olvasható Csányi Erzsébet *Tükösírás* című tanulmánya, valamint egy interjú Závada Pállal.

KIÁLLÍTÁSOK

IVO ANDRIĆRA EMLÉKEZVE – Ivo Andrićnak negyven éve ítéltek oda az irodalmi Nobel-díjat. Ebből az alkalomból nyílt meg az *Ivo Andrić a meséről és mesélésről* című vándorkiállítás február 28-án az újvidéki Városi Múzeumban. A kiállítást Aleksandar Jerkov irodalomkritikus nyitotta meg.

MILAN KOLBAŠ KÉPEI – Milan Kolbašnak, a Művészeti Akadémia harmadéves hallgatójának kiállítása nyílt meg március 12-én az újvidéki Médiaközpont keretében működő Art Klub emeleti termében.

KISVÁROSI TÖRTÉNETEK – Dragutin Savić fotóriporter *Kisvárosi történetek* elnevezésű fénykéпкиállítását március 16-án az újvidéki Prometej képtár-kávéházban Borislav Novaković polgármester nyitotta meg. A kiállítás katalógusához az előszót Đorđe Balašević írta.

MOLNÁR MIRKO KÉPEI – Molnár Mirko grafikusművész képeiből nyílt kiállítás március 16-án a korzón levo Bucka-Gányó Galériában, melyet Szalma László grafikusművész és Mile Tasić, a Városi Könyvtár munkatársa nyitott meg.

KIÁLLÍTÁS-MEGNYITÓ ÉS KONCERT – Szabó Riedl Edit horgosi képzőművésznek a Német Népi Szövetség képzőművészeti szakosztálya vezetőjének olajfestményeiből és akvarelljeiből összeállított kiállítását február 20-án nyitották meg a szabadkai Városháza dísztermének előcsarnokában. A megnyitó után a Városháza dísztermében Gál Gabriella budapesti énekesnő (szoprán) Szlovják István zongorakíséretével Schumann- és Schubert-műveket adott elő.

SZÍNHÁZ

SZÍNES SZILÁNKOK – Az Újvidéki Színház keretein belül működő Színes Szilánkok Diákszínpad fennállásának ötödik évét ünneplő jubileumi műsorára március 3-án került sor. A válogatott jelenetek előtt Vicsek Károly színházigazgató méltatta a diákszínpad eddigi munkáját. Bunyik Zoltán tartományi oktatási és művelődésügyi titkár rámutatott a diákszínpad működésének fontosságára. A jubileumi műsor előtt a színház előcsarnokában a diákszínpad munkája közben készült fényképekből mutattak be néhányat az érdeklődőknek. A kiállítást László Sándor nyitotta meg.

BEMUTATÓ A SZERB NEMZETI SZÍNHÁZBAN – Az újvidéki Szerb Nemzeti Színházban február 22-én volt Ugljesa Šajtinac *Pravo na rusa* című melodrámájának bemutatója. Az előadás egyik főszerepében Balázs Áront, az Újvidéki Színház színművészt láthatta a közönség.

TŐLÜNK – RÓLUNK

TŐLÜNK

Alföld

Gerold László: Vajdasági (válság)vázlat – 2001. 2.

Thomka Beáta: Műhelyszeminárium. – 2001. 2.

Critikai Lapok

Lőkös Ildikó: A színész halála – 2001. 1.

Gerold László: Weöres Sándor: Holdbéli csónakos – 2001. 2.

ÉS

Tolnai Ottó: A pompeji filatelista V. – 2001. január 12.; A pompeji filatelista VI. – január 19.; A pompeji filatelista VII. – február 2.; A pompeji filatelista VIII. –

A MATICA SRPSKA MEGALAPÍTÁSÁNAK 175. ÉVFORDULÓJA – A Matica srpska megalapításának 175. évfordulójáról emlékeztek meg február 16-án Újvidéken a Szerb Nemzeti Színházban tartott díszülesen, melyen jelen volt Vojislav Koštunica, a JSZK elnöke, Pál pátriárka pravoszláv egyházfő, több pravoszláv püspök, az orosz, az ukrán, a fehérorosz, a szlovák, a cseh, a magyar nagykövet, a lengyel és a francia követség képviselői, számos politikus és minden jelentős művelődési, oktatási intézmény vezetősége. Az egybegyűlteket Božidar Kovaček, a Matica srpska elnöke köszöntötte.

KONCERT

MARINA ARSENIJEVIĆ (ÚJRA) ITTHON – Marina Arsenijević, az 1999 óta Amerikában élő neves szerb zongoraművész nő *My Balkan Soul* című koncertjét március 4-én tartotta az újvidéki Szerb Nemzeti Színház nagyszínpadán.

március 9; A pompeji filatelista IX. – március 16.; A pompeji filatelista X. – március 30.

Gobby Fehér Gyula: A fekete lepel (novella) – 2001. február 16.

Thomka Beáta: Ex libris – 2001. március 16.

Balázs Attila: Kiscsengő (novella) – 2001. március 23.

Forrás

Németh István: Tűnődések angyalszárnyak alatt (novella) – 2001. 3.

Holmi

Radics Viktória: Vidék muskátlival (novella) – 2001. 1.

Kontra Ferenc: Holnap megyek (novella) – 2001. 2.

Honismeret

Vajda Gábor: Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc délvidéki eseményeiről – 2001. 1.

Jelenkor

Fekete J. József: Öt fekete múzsa (Szentkuthy Miklós: Bezárult Európa) – 2001. 3.

2000

Kontra Ferenc: A válasz (novella) – 2001. 1.

Színház

Nánay István: Töredékek egy színműszemberről – 2001. 2.

Új Forrás

Hász Róbert: Végyvár (próza) – 2001. 3.

Fekete J. József: Az élményemléke (Füzi László könyvéről) – 2001. 3.

Zsöllye

Gerold László: A rezonőr tragédiája (Ny. Erdman: Az öngyilkos) – 2000. 9.–2001. 1.

Mihájljovits Klára: Hogyan válik főszeplővé a díszletező. (Brackett–Diamond–Wilder–Verebes: Senki sem tökéletes) – 2000. 9.–2001. 1.

Soltészky Tjbor: Baal elment – 2000. 9.–2001. 1.

Bakos Petra Johanna: Lúdbőrzés hét színben (Dejan Dukovszki: A jó anyját annak, aki...) – 2001. 2.

RÓLUNK

ÉS

Csuhai István: Maurits® (méltatás) – 2001. március 2.

Forrás

Szekér Endre: Ajándék – születésnapra (Németh István: Ima Tündérlakért) – 2001. 3.

Népszabadság

Takács Ferenc: Együtt, utoljára (Gerold László: Jugoszláviai magyar irodalmi lexikon [1918–2000])

Tiszatáj

Árpás Károly: Mire tanít a Virágos katoná? (Magatartásminták Gion Nándor regényében) – 2001. 2.

Új Forrás

Fekete J. József: „Miért kell csak sírnom és fáznom...” (Lovas Ildikó könyvéről) – 2001. 1.

Új Könyvpiac

Márkus Béla: Magányos tangótáncos (Lovas Ildikó: Meztelenül a történetben) – 2001. január–február

Márkus Béla: ÚKP a JUMIL-ban (Gerold László: Jugoszláviai magyar irodalmi lexikon [1918–2000]) – 2001. március

MÁS

ÉS

Mészöly Miklós nyolcvanéves (Nádas Péter, Balassa Péter, Pályi András és Sándor Iván köszönti az írói) – 2001. január 19.

Jelenkor

Bodor Ádám: A börtön szaga (Interjú Bodor Ádámmal. Készítette: Balla Zsófia) – 2001. 2. I. rész; 2001. 3. II. rész

HUSZTA Rózsa összeállítása